

**IZVJEŠĆE O REALIZACIJI STRATEGIJE RAZVOJA OPĆINE
ČITLUK ZA 2024. GODINU**

Čitluk, ožujak 2025. godine

Pregled realiziranih aktivnosti iz Strategije razvoja Općine Čitluk za 2024. godinu

Strategija razvoja predstavlja dokument kojim se usmjerava razvojni proces šta želimo postići u određenom razdoblju. Aktualna Strategija razvitka općine Čitluk je usvojena u veljači 2019. godine i vrijedi za razdoblje do 2027. godine. Izrađena je uz podršku projekta Integriranog lokalnog razvoja (ILDP) kojeg je provodio u BiH Razvojni program Ujedinjenih naroda u BiH – UNDP u BiH. Navedena strategija je urađena po miPRO metodologiji - Metodologija za integrirano planiranje lokalnog razvoja u BiH. Zbog promjene regulative lokalnog razvojnog planiranja u suradnji sa UNDP-om u veljači 2021. godine potpisani je Protokol o izmjeni protokola o suradnji između Općine Čitluk i Projekta Integriranog lokalnog razvoja (ILDP). Nakon obavljenih radnji na reviziji strategije i finalizacije Izmjena i dopuna Strategije razvoja Općine Čitluk 2019. – 2027. godina, sukladno novim donesenim zakonskim propisima donijeta je dana 12. svibnja 2021. godine, Odluka o usuglašavanju Integrirane strategije razvoja Općine Čitluk za razdoblje 2019. – 2027. godine s propisima o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine. Svi projekti koji su unijeti u strategiju su unijeti odlukom Općinskog Razvojnog Tima (ORT) uz pomoć konzultanta kojeg je većinski financirao UNDP kroz ILDP projekt. U našem slučaju konzultant je bio Ivan Jurilj koji je tada bio direktor REDAH-a a danas je na čelu ureda za Europske integracije Zapadno-hercegovačke županije. Naša strategija broji ukupno 61 razvojni projekt podijeljen u 3 oblasti i kao javni dokument može se pogledati na službenoj stranici Općine Čitluk. Naša strategija vrijedi do 2027. godine sukladno Direktivi EU.

Izvješće o razvoju je implementacijski dokument kojim se sagledavaju opći razvojni trendovi i napredak u ostvarenju strateških ciljeva iz strateških dokumenata. U fokusu je izvješćivanje o implementaciji strateškog dokumenta a ne na izvješću o radu institucije. Godišnje izvješće o implementaciji strategije ima za cilj da informira Općinsko vijeće Čitluk o realizaciji strategije.

Općina Čitluk je uradila tijekom 2024. godine Smjernice za trogodišnje planiranje rada Općine Čitluk za razdoblje 2025. – 2027. godine, što je obveza u skladu s odredbama članka 10. Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 74/19 i 2/21) (u daljem tekstu: Uredba). Uredbom su propisani minimalni elementi Smjernica, a iste se izrađuju svake godine za period od tri godine (1+2 po rolling sustavu) i pripremaju se u skladu sa strateškim dokumentima relevantnim za Općinu Čitluk. Uz činjenicu da predstavljaju usmjerenje za budući rad organa uprave, Smjernice služe i ostalim zainteresiranim stranama (van institucionalnim sudionicima) kao vodilja za planiranje i implementaciju konkretnih projekata i aktivnosti u narednom trogodišnjem razdoblju. Ove Smjernice predstavljaju osnovu za planiranje rada Općine Čitluk

u naredne tri godine, kako bi se na adekvatan način uključili razvojni prioriteti definirani Integriranom Strategijom razvoja općine Čitluk za period 2019.-2027. godina, kao i drugim strateškim dokumentima relevantnim za općinu Čitluk.

Cilj Smjernica je potencirati ključne aktivnosti koje je neophodno poduzeti u narednom planskom ciklusu, a koje imaju sinergijski efekt za više oblasti društveno-ekonomskog života općine.

Nakon izrade Smjernica Općina Čitluk je izradila Trogodišnji plan rada. Trogodišnji plan rada Općine Čitluk za razdoblje 2025.-2027. godine (u daljem tekstu: TPR) implementacijski je dokument koji operacionalizira strateške ciljeve, prioritete i mjere iz Integrirane Strategije razvoja općine Čitluk za razdoblje 2019. — 2027., te operacionalizira nadležnosti organa uprave i predstavlja temelj za izradu dokumenta okvirnog proračuna (u daljem tekstu: DOB), programa javnih investicija (u daljem tekstu: PJI) te godišnjeg plana rada (u daljem tekstu: GPR).

Izrada TPR definirana je odredbama članka 11. Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 74/19 i 2/21) (u daljem tekstu: Uredba).

Općina Čitluk će do 2028. godine, uspostaviti mehanizme koji osiguravaju da „**Čitluk bude dinamična, uređena i razvijena općina s prepoznatljivom turističkom ponudom i razvijenim gospodarstvom, koja pruža mogućnosti kvalitetnog života i rada, a Čitluk mjesto susreta ljudi, kultura i poslovnih mogućnosti**“.

Poslove i zadatke iz okvira nadležnosti Općine Čitluk, utvrđene Statutom Općine Čitluk („Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk“, broj: 2/08, 6/08 i 3/13), Zakonom o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06 i 51/09) kao i Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17), Općina Čitluk će u razdoblju 2025. — 2028. godine realizirati kroz ostvarivanje strateških ciljeva, programa i aktivnosti predstavljenih u ovom TPR, a zasnovanima na Integriranoj Strategiji razvoja općine Čitluk za razdoblje 2019. — 2027. godine.

Iz trogodišnjeg plana rada izveden je jednogodišnji Plan rada. Godišnji plan rada Općine Čitluk za razdoblje 2025. godine (u daljem tekstu: GPR) implementacijski je dokument koji operacionalizira strateške ciljeve, prioritete i mjere iz Integrirane Strategije razvoja općine Čitluk za razdoblje 2019. — 2027. godine te operacionalizira nadležnosti organa uprave.

Izrada GPR definirana je odredbama Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 74/19 i 2/21).

Normativni okvir za izradu dokumenta čine:

- Zakon o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17),
- Uredba o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 74/19 i 2/21).

Strateški okvir za izradu dokumenta čine:

- Strategija razvoja Federacije Bosne i Hercegovine 2021. - 2027. godina,
- Integrirana Strategija razvoja općine Čitluk za razdoblje 2019. – 2027. godine (revidirana i usklađena),
- Trogodišnji plan rada Općine Čitluk za razdoblje 2025. – 2027. godine.

Za realizaciju plana gospodarskog razvoja općine Čitluk definirano je 20 projekata i mjera raspoređenih u 4 programa u Strategiji razvitka Općine Čitluk 2019.-2027.

Od toga su realizirani ili djelomično realizirani projekti zbog početka realizacije:

Iz Programa 1.3.1. Razvoj poslovne infrastrukture

Projekt 1.3.1.4. Izgradnja servisne prometnice u gospodarskoj zoni „Tromeđa-Međugorje“

U sklopu realizacije ove stavke, redovno se provode aktivnosti na izgradnji različitih dionica servisnih prometnica. U 2024. godini započelo je se sa realizacijom projekta Izgradnja servisne prometnice u gospodarskoj zoni Tromeđa-Međugorje, spoj ulaza 5 i ulaza 6. Nakon provedenog postupka Javne nabavke potpisan je ugovor sa izvođačima radova u vrijednosti 281.385,00 KM.

Za realizaciju plana društvenog razvoja općine Čitluk definirano je 15 projekata i mjera raspoređenih u 4 programa:

Od toga su realizirani ili djelomično realizirani slijedeći projekti:

Iz PROGRAMA 2.1.1. Razvoj školske infrastrukture

Projekt 2.1.1.2. Izgradnja školske sportske dvorane za Osnovnu školu „Bijakovići“ – za što je izdvojeno u 2024. godini 639.795,83 KM.

Projekt 2.1.1.3. Izgradnja školske sportske dvorane za SŠ „fra. Slavko Barbarić“. – za što je izdvojeno u 2024. godini 894.921,03 KM

PROGRAM 2.2.1. Razvoj sportske infrastrukture

Projekt 2.2.2.2. Izgradnja otvorenog/vanjskog sportskog centra za male sportove,

Za realizaciju asfaltiranja igrališta na području više mjesnih zajednica potrošeno je 112.150,00 KM

Iz PROGRAM 2.2.2. Razvoj infrastrukture za kulturu

Projekt 2.2.2.2. Rekonstrukcija i opremanje zgrade KIC-a. – za što je izdvojeno u 2024. godini u svrhu projekta Rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje Kulturno-informativnog centra 823.677,00 KM.

Iz PROGRAM 2.3.1. Zdravstvena i socijalna zaštita

Projekt 2.3.1.2. Preuređenje Centra za Socijalni rad, za čiju realizaciji je u 2024. godini utrošeno 71.329,00 KM

Projekt 2.3.1.3. Opremanje područnih ambulanti DZ „Čitluk“. Za što je izdvojeno u 2024. godini za Izgradnju područne ambulante Čerin 296.315,72 KM

Za realizaciju plana zaštite okoliša općine Čitluk definirano je 26 projekata i mjera raspoređenih u 7 programa:

Od toga su realizirani ili djelomično realizirani slijedeći projekti:

PROGRAM 3.1.1. Vodovodna infrastruktura

Projekt 3.1.1.5. Izmještanje postojećih vodomjera s privatnih na javne površine, za čiju je realizaciju u 2024. godinu potrošeno 100.000,00 KM.

Iz PROGRAM 3.1.2. Prometna infrastruktura

Projekt 3.1.2.1. “Rekonstrukcija i modernizacija lokalnih cesta na području općine Čitluk. – za što je izdvojeno u 2024. godini 3.074.317,77 KM

Iz PROGRAM 3.1.3. Kanalizacijska infrastruktura

Projekt 3.1.3.2. Nastavak izgradnje kanalizacijske mreže na području naseljenih mjesta: Međugorje, Bijakovići i Čitluk.

Kroz ovaj projekt je rješavano više dionica u ukupnom iznosu od 69.227,00 KM i to za:

Iz PROGRAM 3.3.2. Zaštita i uređenje okoliša

Izgradnja parka za djecu i mlade

Za ovaj program su završene dvije Javne nabavke u 2024. godini i to Izgradnja parka Vidovići i Izgradnja parka područne Osnovne Škole na Vionici, koji će se realizirati tijekom 2025. godine u ukupnoj vrijednosti 126.367,42 KM.

Iz PROGRAM 3.4.1. Energetska učinkovitost

Projekt 3.4.1.1. Utopljavanje javnih objekata u općini Čitluk. Za što je izdvojeno 172.522,34 KM.

Projekt 3.4.1.2. Zamjena rasvjetnih tijela. Za što je izdvojeno 367.785,00 KM.

Strategija razvoja kao jedan od ključnih dokumenata Jedinica lokalne samouprave pomaže u prikupljanju vanjskih izvora financiranja kod različitih donatora ili viših razina vlasti gdje se prednost daje projektima za sufinanciranje koje se nalaze u strategijama prijavitelja.

Odjeljenje za Lokalno ekonomski razvoj Općine Čitluk

Slaven Markota